

راهنمای گام به گام

ادبیات فارسی (۱) پیش دانشگاهی

(قافیه و عروض - نقد ادبی)

(رشته‌های علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی)

شامل:

- تدریس مفاهیم درس‌ها همراه با طرح سؤال‌های آموزشی
- پاسخ خودآزمایی‌ها
- تمرین‌های تکمیلی با پاسخ
- آزمون‌های مرحله‌ای (۴ آزمون)
- سؤال‌های امتحانی هماهنگ کشوری (۵ نمونه) با پاسخ
- تست‌های کنکور سراسری و آزاد (با پاسخ کلیدی)

مؤلف: محمدرضا نوری

نوری، محمدرضا ۱۳۴۰-
 راهنمای گام به گام ادبیات فارسی (۱) پیش‌دانشگاهی (تألیف و عروض،
 نقد ادبی) رشته‌ی علوم انسانی
 مؤلف: محمدرضا نوری
 - تهران: انتشاران، ۱۳۸۴.
 ۱۷۶ ص: جدول

ISBN: 964-378-099-6 ۸۰۰۰ ریال

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

شامل: تدریس ساده درس‌ها ...

۱. ادبیات فارسی - پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه).

۲. ادبیات فارسی - آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه).

الف. عنوان.

۳۷۳/۲۳۸۰۷۶

۲۲ الف/۲۶/۰۶/PJ۳۰

۸۴-۱۰۹۲۶ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات انتشاران

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پاساژ کتاب فروردین، طبقه زیر همکف

شماره تلفن: ۶۶۶۴۶۹۵۷۱-۶۶۶۴۹۳۶۱۵-۶۶۶۴۹۳۴۹۰-۶۶۶۴۹۳۴۹۰ ص-پ: ۱۱۳۹-۱۳۱۴۵

تلفن سفارش شهرستان: ۵-۶۶۶۹۶۴۷۲۳

□ عنوان کتاب : راهنمای گام به گام ادبیات فارسی (۱) پیش‌دانشگاهی (تألیف و عروض - نقد ادبی)

□ ناشر : نشر انتشاران

□ مؤلف : محمدرضا نوری

□ تیراژ : ۵۰۰۰ نسخه

□ نوبت چاپ : اول - ۱۳۸۴

□ چاپ : رخ

□ لیتوگرافی : محراب

□ شابک : ۹۶۴-۳۷۸-۰۹۹-۶

مؤده مؤده

لطفاً برگ آخر کتاب را مطالعه بفرمایید.

قیمت: ۸۰۰ تومان

ISBN: 964-378-099-6

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ بوده و متفلسفین تمت پیگرد هالولی قرار خواهند گرفت.

فهرست مطالب

بخش اول: قافیه

- درس اول: شعر، وزن، قافیه ۸
- درس دوم: قواعد قافیه ۱۲
- آزمون مرحله‌ای شماره‌ی ۱ (از بخش اول) ۲۱

بخش دوم: عروض (وزن شعر)

- درس سوم: حرف، هجا، وزن ۲۴
- درس چهارم: تقطیع به ارکان ۳۴
- درس پنجم: چگونگی تقطیع شعر به ارکان ۳۸
- درس ششم: اختیارات وزنی ۴۹
- درس هفتم: طبقه‌بندی اوزان ۶۶
- درس هشتم: نکاتی دیگر درباره‌ی وزن شعر فارسی ۷۶
- درس نهم: گونه‌های وزن شعر فارسی ۷۹
- آزمون مرحله‌ای شماره‌ی ۲ (از بخش دوم) ۹۲
- آزمون مرحله‌ای شماره‌ی ۳ (از بخش دوم) ۹۳
- آزمون مرحله‌ای شماره‌ی ۴ (از بخش دوم) ۹۵

بخش سوم: نقد ادبی

- درس دهم: تعاریف و انواع نقد (۱) ۹۸
- درس یازدهم: تعاریف و انواع نقد (۲) ۱۰۶

- درس دوازدهم: تحلیل آثار مهم نظم و نثر فارسی با ذکر نمونه (۱) ۱۱۴
- درس سیزدهم: تحلیل آثار مهم نظم و نثر فارسی با ذکر نمونه (۲) ۱۲۲
- درس چهاردهم: تحلیل آثار مهم نظم و نثر فارسی با ذکر نمونه ۱۲۸

امتحانات هماهنگ کشوری و تست‌های کنکوری

- سؤال امتحانی هماهنگ کشوری شماره‌ی (۱) ۱۳۶
- سؤال امتحانی هماهنگ کشوری شماره‌ی (۲) ۱۳۸
- سؤال امتحانی هماهنگ کشوری شماره‌ی (۳) ۱۴۰
- سؤال امتحانی هماهنگ کشوری شماره‌ی (۴) ۱۴۳
- سؤال امتحانی هماهنگ کشوری شماره‌ی (۵) ۱۴۶
- پاسخ سؤال‌های امتحانی هماهنگ کشوری ۱۴۹
- تست‌های کنکوری (سراسری و آزاد) ۱۵۸
- پاسخ کلیدی تست‌های کنکوری (سراسری و آزاد) ۱۷۳
- فهرست کتاب‌های منتشران برای دوره‌ی پیش دانشگاهی ۱۷۴
- فرم قرعه‌کشی منتقدان و پیشنهاددهندگان منتشران با جایزه‌ی پلاک طلا ۱۷۵

به نام خداوند یکتا و فرد جهان را به شش روز و شب خلق کرد

دانش پژوه عزیز!

با سلام

یکی از کتاب‌های درسی مهم و کلیدی رشته‌ی ادبیات و علوم انسانی در دوره‌ی پیش‌دانشگاهی کتاب «قافیه و عروض - نقد ادبی» است و کتابی که اکنون پیش روی شماست دربردارنده‌ی کلیه‌ی دانستنی‌ها و نکته‌های مربوط به مباحث کتاب درسی یادشده است.

برای سهولت و استمرار یادگیری دانش پژوهان عزیز، محتوای کتاب درسی با بیان ساده و روان همراه با پرسش و پاسخ‌های متنوع و مختلف به شیوه‌ی درس به درس ارائه شده است.

هدف از تألیف این کتاب آشنایی شما دانش پژوهان عزیز با نکات ریز و ظریف و مهم کتاب درسی «قافیه و عروض - نقد ادبی» بوده است، نه آن‌که مانعی برای رشد و خلاقیت شما باشد. بنابراین به شما دانش پژوهان توصیه‌ی اکید می‌شود که بدون اندیشه و تفکر و پاسخ‌دادن قبلی، سراغ پاسخ خودآزمایی‌ها در این کتاب نروید و از رونویسی این پاسخ‌ها جداً پرهیزید.

■ ■ لازم است قبل از مطالعه‌ی این کتاب به نکاتی چند توجه نمایید:

۱- در توضیح و شرح درس‌ها سعی شده است از مثال‌هایی غیر از مثال‌های کتاب درسی استفاده شود تا با اشعار و مثال‌های مشابه آشنا شوید و در کنار خواندن مثال‌های کتاب، فرصت و امکان مناسبی در اختیار شما قرار گیرد تا بیشتر تمرین کنید. گاهی مطالب درسی به صورت پرسش و پاسخ مطرح گردیده است تا راحت‌تر آن را فراگیرید.

۲- در پایان برخی از خودآزمایی‌ها، تمرین‌های تکمیلی آورده شده است تا تمامی نکات درس و همچنین از نظر محتوایی شکل‌های مختلف سؤال در پایان ترم و کنکور را فراگیرید.

۳- آزمون‌های مرحله‌ای نیز در پایان بخش‌های تافیه و عروض آورده شده است و سؤالاتشان تقریباً به ترتیبی آمده است که پس از خواندن هر درس می‌توانید سؤالات مربوط به همان درس را در پایان بخش ملاحظه کنید و پاسخ دهید تا آموخته‌های شما کامل‌تر و عمیق‌تر شود.

۴- از بخش‌های دیگر این کتاب، تعداد پنج نمونه سؤال امتحانات هماهنگ کشوری همراه با پاسخ است که شما را برای امتحانات آماده می‌سازد.

۵- از آن جایی که این کتاب یکی از منابع تخصصی سؤالات کنکور است، تعدادی تست از کنکورهای سراسری و آزاد اخیر در پایان کتاب آورده شده است که سؤالات آن به ترتیب درس‌ها مرتب شده است و با خواندن هر درس می‌توانید تست‌های کنکوری مربوط به آن درس را نیز پاسخ دهید تا آمادگی کافی برای شرکت در کنکور را پیدا کنید.

امید است که استادان محترم، صاحب‌نظران ارجمند و دانش‌پژوهان پرتلاش با راهنمایی‌های دلسوزانه‌ی خود، اینجانب را در رفع کاستی‌ها و نواقص این کتاب یاری نمایند.

موفقیت شما را آرزو منم

محمدرضا نوری